

Nr 106.

Ankom till riksdagens kansli den 10 maj 1929 kl. 1 e. m.

Memorial i anledning av kamrarnas återremiss av statsutskottets utlåtande nr 8, punkt 55:o) angående bidrag till inköp av en fastighet för svenska sjömanskyrkan i London.

(2:a avd.)

I den till riksdagen den 4 januari 1929 avlåtna propositionen (nr 1) angående statsverkets tillstånd och behovet under budgetåret 1929/1930 hade Kungl. Maj:t under åttonde huvudtiteln föreslagit riksdagen (punkt 54 av det vid propositionen fogade statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för samma dag) att åt svenska kyrkans missionsstyrelse såsom bidrag till kostnaderna för inköp av en fastighet för svenska sjömanskyrkan i London anvisa för budgetåret 1929/1930 ett extra anslag av 30,000 kronor.

Statsutskottet hade i utlåtande nr 8, punkt 55, i detta ärende anfört följande:

»Den fastighet, varom här är fråga, förhyrdes av missionsstyrelsen år 1905 och inreddes till kyrka och läsrum för sjömän. Hyreskontraktet utgår 1933. Då emellertid lokalerna för närvarande befinna sig i ett synnerligen medtaget skick och dessutom äro otillräckliga, har missionsstyrelsen ansett en genomgripande om- och nybyggnad erforderlig. Med hänsyn härtill önskar missionsstyrelsen förvärva äganderätt till fastigheten, som värderats till 4,500 pund men erbjudits missionsstyrelsen till inköp för ett pris av 3,000 pund. Den svenska Londonkoloniens medlemmar hava för själva byggnadsarbetena insamlat omkring 30,000 kronor.

Statskontoret har förklarat sig icke kunna undgå att hysa vissa betänkligheter mot att statsverket skulle genom anslag utan återbetalningsskyldighet inlåta sig på att understödja anskaffandet av lokaler för de svenska sjömanskyrkorna i utlandet. Det torde nämligen enligt statskontorets mening vara ganska tänkbart, att den nu föreliggande framställningen, i händelse av en tillmötesgående behandling, komme att efterföljas av motsvarande ansökningar beträffande andra sjömanskyrkor och att dymedelst kostnaden för den religiösa och sociala omvårdnaden av sjömännen, som hittills i huvudsak burits av enskilda personer och sammanslutningar, skulle komma att till väsentlig del överflyttas på statsverket.

Fastigheten har — upplyser departementschefen — ett för sitt ändamål synnerligen fördelaktigt läge i centrum av dockområdet. Den svenska sjömansvård, som där bedrivs, utövar, enligt vad departementschefen anfört, ett ur flera synpunkter välgörande inflytande i trakten, ett förhållande, som

även erkänts av vederbörande lokala myndighet och som föranlett denna att erbjuda missionsstyrelsen fastigheten till $\frac{2}{3}$ av det uppskattade värdet. Vid beräkning av bidragets storlek har departementschefen tagit hänsyn till de möjligheter att erhålla inteckningslån i fastigheten, som förefinnas, och vilka av missionsstyrelsen beräknats till inemot halva köpeskillingsbeloppet.

Utskottet delar i viss mån de betänkligheter, som av statskontoret anförts mot beviljande av anslag för ifrågavarande ändamål. Då utskottet likväl med hänsyn till de särskilda omständigheterna i detta fall ansett sig böra tillstyrka Kungl. Maj:ts förslag, har utskottet velat uttryckligen betona, att denna utskottets ståndpunkt i nu förevarande fall icke får tagas till intäkt för ytterligare krav på staten om anslag för detta eller liknande ändamål.»

Under återopande härav hemställde utskottet, att riksdagen måtte åt svenska kyrkans missionsstyrelse såsom bidrag till kostnaderna för inköp av en fastighet för svenska sjömanskyrkan i London anvisa för budgetåret 1929/1930 ett extra anslag av 30,000 kronor.

Vid utlåtandet fanns fogad en reservation av herrar *Olof Olsson* m. fl., vilka ansett, att utskottet bort hemställa om avslag å Kungl. Maj:ts förslag.

Enligt utskottet tillhandakomna protokollsutdrag hava kamrarna återförsätrat ärendet till utskottet för ny behandling.

Av vad vid ärendets behandling i kamrarna förekommit framgår, att återremissen föranletts därav, att ett förnyat övervägande av ärendet ansetts önskvärt med hänsyn till lämnade uppgifter om att föreningen för skandinaviska sjömanshem planerade upprättandet av ett nytt sjömanshem i London.

*Utskottets
yttrande.*

Efter att hava tagit ärendet i förnyat övervägande får utskottet anföra följande.

Den verksamhet, som av sjömanskyrkan i London bedrivs bland därvarande svenska sjömän, har från alla håll vitsordats såsom mycket gagnande. Vid sidan härav har sedan åtskilliga år varit verksamt ett enskilt skandinaviskt så kallat sjömanshem och, sedan detta numera nedlagts, hava, enligt vad utskottet inhämtat, inom föreningen skandinaviska sjömanshem planer upptagits på grundande av ett nytt sådant hem. Tillkomsten av ett nytt skandinaviskt sjömanshem kan emellertid icke göra sjömanskyrkans arbete mindre behövt än förut, enär sjömanskyrkan och sjömanshemmen hava skilda uppgifter att fylla. Under det att sjömanskyrkan inriktar sig på en religiös och social omvårdnad om de svenska sjömän, som befinna sig ombord å i hamnen liggande fartyg, äro sjömanshemmen avsedda för sådana sjömän från de skandinaviska länderna, vilka avmönstrat från fartygen och, under det de vistas i hamnstaden i väntan på ny anställning, äro i behov av logi å sjömanshemmet och den omvårdnad, detta eljest kan erbjuda.

Ehuru ett samarbete mellan berörda båda verksamhetsgrenar synes vara önskvärt och även förekommit, torde de alltså hava sitt fulla existensberättigande vid sidan av varandra. Utskottet kan därför icke finna, att de omtalade planerna på inrättande av ett nytt skandinaviskt sjömanshem i London bör inverka på ett ställningstagande till den nu föreliggande frågan.

Ehuru utskottet i viss mån delar de betänkligheter, som av statkontoret anförts mot beviljande av anslag för ifrågavarande ändamål, har utskottet dock med hänsyn till de särskilda omständigheterna i detta fall ansett sig böra tillstyrka Kungl. Maj:ts förslag.

Under åberopande av vad utskottet sålunda anført, hemställer utskottet,

att riksdagen må åt svenska kyrkans missionsstyrelse såsom bidrag till kostnaderna för inköp av en fastighet för svenska sjömanskyrkan i London anvisa för budgetåret 1929/1930 ett extra anslag av 30,000 kronor.

Stockholm den 10 maj 1929.

På statsutskottets vägnar:

S. H. KVARNZELIUS.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från första kammaren: herrar S. H. Kvarnzelius, A. C. Lindblad, Olof Olsson, O. Bergqvist, J. Nilsson i Malmö, C. A. Carlsson i Gävle, P. A. Dahl, N. J. M. Svensson i Kompersmåla, C. I. Asplund, J. G. Walles, K. E. Andersson i Eliantorp och A. Thelin; samt

från andra kammaren: herrar A. Anderson i Råstock, A. Wiklund i Brattfors, P. Nilsson i Bonarp, O. Olsson i Kullenbergstorp, L. J. Carlsson-Frosterud, P. M. Olsson i Blädinge, A. Å:son Törnkvist i Karlskrona, B. F:son Holmgren, E. J. Wigforss, J. Olofsson i Digernäs, P. C. Jonsson i Eskilstuna och J. Jönsson i Revinge.

Reservation

av herrar *Lindblad, Olof Olsson, Nilsson* i Malmö, *Asplund, Walles, Carlsson-Frosterud, Törnkvist* i Karlskrona, *Wigforss, Olofsson* i Digernäs och *Jonsson* i Eskilstuna, vilka ansett, att utskottets yttrande och förslag bort hava följande lydelse:

»Utskottet vill icke förneka, att sjömanskyrkan utövar en nyttig verksamhet bland de svenska sjömännen i London, men anser, med hänsyn till konsekvenserna, det icke vara tillrädligt, att staten lämnar anslag för här ifrågakomna ändamål. Utskottet har därför funnit sig icke kunna tillstyrka Kungl. Maj:ts förslag utan får hemställa,

att Kungl. Maj:ts ifrågavarande förslag icke måtte vinna riksdagens bifall.»
